Warszawa, dnia03 grudnia 2020

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

OPS.zs.0220.144.2020

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący!

W związku z pismem z dnia 18 listopada br., znak: BPS.DKS.KU.0401.46.2020 w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk senacki nr 233), uprzejmie informuję, co następuje.

W projekcie tej ustawy, zaproponowane została m.in. zmiana do ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2020 r. poz. 174 i 782). Zgodnie z tą propozycją, osobie która była co najmniej przez 20 lat czynnym członkiem ochotniczej straży pożarnej lub pełniła służbę w jednostkach spełniających funkcje analogiczne do funkcji ochotniczych straży pożarnych, działających na terenie innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przysługiwałby dodatek strażacki do emerytury w wysokości 20 zł miesięcznie za każdy udokumentowany rok bycia czynnym członkiem ochotniczej straży pożarnej.

Doceniając rolę jaką pełnią jednostki ochotniczej straży pożarnej w obszarze ochrony przeciwpożarowej, należy jednak zaznaczyć, że obowiązujące przepisy już obecnie przyznają jej członkom określone uprawnienia. Z powyższego wynika zatem, że w obecnym stanie prawnym członkowie ochotniczych straży pożarnych otrzymują określone świadczenia, także w wymiarze finansowym. Przyznanie dodatkowego zwiększenia m.in. do emerytury rolniczej, które nie wynika z wniesionego przez ubezpieczonego wkładu w postaci opłacenia składki ubezpieczeniowej nie znajduje zatem uzasadnienia, tym bardziej, że prawo do emerytury rolniczej i jej wysokość, dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., są ustalane wyłącznie w oparciu o okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Ponadto w Polsce funkcjonuje szereg różnych organizacji ratowniczych o charakterze społecznym, z których większość, co do zasady, prowadzi działalność w formie stowarzyszeń. Organizacje te zrzeszają swoich członków na zasadzie dobrowolności w celu realizacji określonych zadań na rzecz społeczeństwa. Przyznanie specjalnych dodatków do emerytury z tytułu podejmowanego dobrowolnie członkostwa w jednostkach ochotniczej straży pożarnej mogłoby spowodować zgłaszanie roszczeń o przyznanie podobnych uprawnień innym grupom osób, zaangażowanym w działalność społeczną w obszarach innych niż ochrona przeciwpożarowa. Z kolei należy brać pod uwagę, że uczestniczenie w formacjach ochotniczych nie jest dyktowane chęcią uzyskania określonych profitów, także w postaci wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych.

W konsekwencji mogłoby to doprowadzić do zburzenia ubezpieczeniowej koncepcji zabezpieczenia społecznego. W szczególności odnosi się to do powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych, gdzie również proponowane są w projekcie analogiczne rozwiązania.

Ponadto, jak zaznaczono w uzasadnieniu do projektu: " (…) Nie można określić jak duża liczba członków ochotniczych straży pożarnych spełnia wymagania określone w projekcie oraz nie można dokładnie wskazać liczby osób, które złożą odpowiedni wniosek. Skutki finansowe można określić jedynie w przybliżeniu". Mając to na względzie należy zaznaczyć, iż koszty projektowanej regulacji są trudne do oszacowania, ale mogą być znaczące. W związku z tym warto wspomnieć, że obecnie trwają prace nad przygotowaniem Krajowego Planu Odbudowy, którego realizacja będzie połączona z realizacją Zaleceń Rady Europejskiej dla Polski na rok 2020. Wśród Zaleceń Rady dla Polski dotyczących systemów emerytalnych, tak jak co roku, wskazuje się w sposób krytyczny na fakt, iż istniejące preferencyjne systemy emerytalne, w tym emerytalno-rentowa cześć ubezpieczenia społecznego rolników, wiążą się ze znacznymi kosztami budżetowymi. Proponowana zmiana może te negatywne tendencje tylko pogłębić, a jako, że w projekcie ustawy nie wskazano źródła finansowania tego zwiększenia, poza środkami z budżetu państwa, należy w konsekwencji przyjąć negatywne stanowisko, co do proponowanego w projekcie rozwiązania w odniesieniu do ubezpieczenia społecznego rolników.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ryszard Bartosik

Sekretarz Stanu